

«БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ: НОВІ ВИКЛИКИ ТА СУЧАСНІ РІШЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО І ПОВОЄННОГО ЧАСУ»

***НАУКОВІ СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ТА ІНШІ МАТЕРІАЛИ
ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ***

07 березня 2025 року

Тернопіль 2025

УДК 08: 37.014
Б 39

Б 39 Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу : збірник наукових статей, тез доповідей та інших матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 07 березня 2025 р. / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук, М. І. Чорна. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2025. 566 с.

У збірнику публікуються наукові статті, тези доповідей та інші матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу», проведеної на базі Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти 07 березня 2025 р.

Усі матеріали збірника подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол № 1 від 07.03.2025 р.)*

УДК 08: 37.014

©Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти, 2025

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1. ОСВІТА СЬОГОДНІ – ВІД БЕЗПЕКИ ДО ЯКОСТІ: БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ – ВИКЛИКИ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

<i>Петровський О. М.</i> Інформаційні загрози гібридної війни та їх вплив на українську національну та громадянську ідентичність у ХХІ столітті.....	с. 13
<i>Беньковська Н. Б.</i> Вивчення англійської мови за професійним спрямуванням у вищих військових навчальних закладах як компонент безпеки.....	с. 25
<i>Брик Р. С.</i> Організація безпечного освітнього середовища в умовах сьогодення: концептуальні та нормативно-правові аспекти.....	с. 27
<i>Глінчук Ю. О.</i> До проблеми безпечного освітнього середовища.....	с. 32
<i>Голочинська І. О.</i> Дистанційне та змішане навчання німецької мови в умовах війни: забезпечення якості та безпеки освітнього процесу.....	с. 36
<i>Дерев'янка С. П.</i> Онлайн-курси підвищення обізнаності щодо безпеки освітнього середовища	с. 42
<i>Дудка У. Т.</i> Безпека та виклики української системи освіти	с. 45
<i>Зінченко Д. А.</i> Роль служби освітньої безпеки Національної поліції України у формуванні безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану.....	с. 47
<i>Іванишин Н. Л.</i> Іншомовна підготовка у європейських закладах освіти у сфері безпеки життєдіяльності: порівняльний аспект.....	с. 52
<i>Кавецький В. Є.</i> Організація безбар'єрного інклюзивного середовища в ЗЗСО.....	с. 56
<i>Ковальчук Б. І., Дудка У. Т.</i> Освітній простір в умовах війни	с. 61
<i>Козир М. В.</i> Цифрові інструменти для консультування в освіті дорослих: безпека та якість в умовах війни.....	с. 64
<i>Козій О. Б.</i> Основні принципи викладання дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» на немовних факультетах.....	с. 71

Корман М. М. Соціально-психологічна безбар'єрність освітнього простору.....	с. 76
Кульчицька О. М. Сучасні підходи до охорони праці в закладі освіти....	с. 78
Матвєєва Н. О. Основні аспекти організації безпечного освітнього середовища в умовах війни.....	с. 82
Михалюк А. М. Креативність та інновація: сучасний науковий дискурс..	с. 87
Михалюк І. М. Новітні виклики навчання дітей: дистанційне та змішане навчання.....	с. 91
Носко О. О. Ключові аспекти діяльності керівника закладу освіти з питань забезпечення пожежної безпеки.	с. 95
Олійник О. Й. Виклики системи освіти в умовах війни крізь призму НМТ-2024 студентів фахової передвищої, вищої освіти.....	с. 101
Стовбур Л. М., Лисенко Н. І. Нормативно-правові засади створення безпечного освітнього середовища.....	с. 107
Стрельніков В. Ю. Безпечне освітнє середовище і сучасні стратегії розвитку системи позашкільної освіти.....	с. 112
Турчина А. К., Атрощенко Т. О. Теоретичні аспекти проблеми формування культури батьківства у взаємодії закладу дошкільної освіти з молодими сім'ями.....	с. 116
Юдіна О. В. «Дорожня карта» супроводу дитини з особливими освітніми потребами в системі інклюзивної освіти.....	с. 121
Якимчук А. Ю. Освітнє середовище у сфері надання послуг ветеранам війни.....	с. 127
Яцишин І. В. Цифровізація закладу освіти: ключові аспекти.....	с. 132

СЕКЦІЯ 2. БЕЗПЕЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА І ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Андрющенко Т. К. Емоційний інтелект педагога у векторі безпечного освітнього середовища.....	с. 138
Борисюк З. В. Виховання культури здоров'я учнівської молоді у закладі освіти	с. 143
Венгловська О. А., Дем'яненко В. І. Підготовка майбутніх вихователів до організації безпечного освітнього середовища у закладі дошкільної освіти.....	с. 149
Газдик А. М., Атрощенко Т. О. Професійний імідж майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти як наукова дефініція та вимога сьогодення.....	с. 156
Галатюк М. Ю. Функції спортивної діяльності в процесі розвитку спортивної культури студентів.....	с. 160
Гальчич І. П. Формування медіаційних навичок майбутніх соціальних працівників у контексті психологічної безпеки освітнього середовища...	с. 164
Глядик М. Б. Застосування засобів навчання при організації освітньої діяльності здобувачів освіти з ООП.....	с. 166
Запорожцева Ю. С. Становлення психологічної компетентності педагога в процесі створення безпечного освітнього середовища.....	с. 169
Ігнатюк О. А. Безпечне освітнє середовище університету як фактор розвитку особистісно-професійного потенціалу викладача і майбутнього фахівця-лідера.....	с. 174
Калько І. В. Формування соціально-значущих якостей особистості.....	с. 179
Кінах Н. В. Соціально-емоційний розвиток педагога.....	с. 184
Книш І. В., Панфілов Ю. І. Практики впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у безпечне освітнє середовище.....	с. 189
Колодійчук О. Я. Роль безпечного природного середовища в життєдіяльності вчителя ЗЗСО та здобувача освіти.....	с. 197
Коненко Л. Б., Іваночко О. В. Шляхи подолання викликів, які стоять перед здобувачами освіти початкової школи в час війни.....	с. 200

Лебедик Л. В. Роль безпечного освітнього середовища у формуванні шкільним психологом професійних ціннісних орієнтацій учнів.....	с. 205
Лиса О. М. Використання інноваційних навчальних технологій в освітньому процесі.....	с. 209
Литвин А. В., Кухта Ю. О. Проблема безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти.....	с. 214
Локоткова Л. А., Шелест Л. В., Грищенко А. О. Вплив безпечного освітнього середовища на особистісний розвиток педагогічних працівників та здобувачів освіти.....	с. 219
Магера Т. В. Безпечне освітнє середовище як важливий чинник особистісного розвитку та професійного зростання освітян.....	с. 228
Мандзій Н. І. Створення безпечного середовища в освітньому закладі: теоретичні засади та практичні аспекти.....	с. 233
Мельничук Р. Б. Організація розвивального середовища в сучасному закладі дошкільної освіти відповідно вікової категорії дітей.....	с. 238
Молчанова К. К., Лупаренко С. Є. Емоційне вигорання працівників освіти та шляхи його подолання в умовах воєнного часу.....	с. 240
Онофрійчук Л. О. Безпечне психологічне середовище в процесі підготовки майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти.....	с. 244
Павлюк О. М. Безпечне освітнє середовище як фактор розвитку особистості педагогічного працівника і здобувача освіти в Україні.....	с. 249
Поліщук Д. В. Розвиток професійно-педагогічної компетентності майбутніх докторів філософії в умовах безпечного освітнього середовища технічного університету	с. 253
Пометун О. І. Що таке травмо-інформована педагогіка і чого вона потребує від вчителя.....	с. 257
Рябовол Л. Т. Відповідальне й етичне використання штучного інтелекту як умова безпечного освітнього середовища.....	с. 261
Сидоренко О. О. Від безпеки до самореалізації: роль освітнього середовища у розвитку творчої особистості здобувачів освіти.....	с. 265

Силкіна С. А., Кечик О. О. Діти «цифрового покоління» у сучасному освітньому середовищі.....	с. 269
Стрийвус Н. Б., Герасимчук Г. І. Формування безпекових компетентностей учнівської молоді в умовах викликів російсько-української війни.....	с. 274
Стрілець Л. А. Створення безпечного пізнавально-комунікаційного середовища: психосоціальні аспекти сучасного уроку іноземної мови....	с. 280
Ткаченко Н. О., Кордівська Р. Т. Професійні компетентності педагога-дошкільника як основний чинник розвитку особистості	с. 285
Харламов М. І., Трипольська К. С. Особливості корпоративної етики як фактору безпечного середовища в закладах освіти ДСНС України.....	с. 288
Хорошев О. М. Освіта упродовж життя як вимога сучасного стану розвитку суспільства.....	с. 291
Юрженко А. Ю., Свирида В. С. Освітнє середовище як фактор мотивації до навчання та професійної діяльності майбутніх морських фахівців.....	с. 295
СЕКЦІЯ 3. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК КОМПОНЕНТ БЕЗПЕКИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА	
Алещенко Ю. І. Національно-патріотичне виховання учнів на основі національних культурних надбань.....	с. 298
Бабійчук Т. В. Література рідного краю: окремі зауваги до заняття «Рускій мір у творах письменників Житомирщини».....	с. 304
Буняк С. М. Формування культури безпеки та національної свідомості: від шкільних уроків до реальних дій	с. 309
Вельгій М. О. Національно-патріотичне виховання учнівської та студентської молоді як один із важливих напрямків діяльності Національного заповідника «Замки Тернопілля».....	с. 312
Веренич Л. В. Формування національно-патріотичного світогляду здобувачів освіти.....	с. 317

Голуб М. Я. Інтеграція ідей української етнопедагогіки в освітній діяльності Нової української школи.....	с. 321
Грубі Т. В., Богун Т. Національно-патріотичне виховання як елемент національної безпеки: теоретичні засади та практичні підходи.....	с. 329
Гупан Н. М. Трансформація змісту шкільної історичної освіти у контексті національно-патріотичного виховання.....	с. 333
Дзудзило В. М., Волянчук С. Б. Національно-патріотичне виховання в умовах воєнного стану – роль вчителя	с. 337
Дияк В. В., Кравчук А. І. Національно-патріотичне виховання у системі забезпечення національної безпеки.....	с. 343
Келембет Л. І., Фляк О. О. Безпечне освітньо-виховне середовище як засіб національно-патріотичного виховання дітей та молоді.....	с. 345
Ковалик І. М. Консолідуючий вплив формування гідності в національно-патріотичному вихованні у контексті Української Хартії вільної людини.....	с. 351
Копичинська О. М., Штокалюк О. В. Національно-патріотичне виховання в умовах викликів сучасності.....	с. 357
Кравцова І. В. Національно-патріотичне виховання майбутніх екологів як сучасна складова освітнього процесу.....	с. 362
Медведєв І. А. Процес створення музейної експозиції в селі Боголюбове Тростянецької громади Сумської області: компетентнісний аспект.....	с. 367
Огірко О. В. Християнське виховання як основа національно-патріотичного виховання.....	с. 372
Савченко Л. Л., Тесля В. М., Чернишова А. О. Співпраця педагогів та батьків у національно-патріотичному вихованні дітей в умовах війни.....	с. 381
Сеньовська Н. Л., Скуратко Т. М. Патріотичне виховання здобувачів вищої педагогічної освіти: можливості і перспективи пропедевтичної (пасивної) практики.....	с. 386

Ступницька І. В. Національно-патріотичне виховання як компонент безпеки: теорія і практика..... с. 392

Чорна М. І. Освітні стратегії викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України» в контексті національної безпеки та оборони..... с. 397

СЕКЦІЯ 4. ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Абрамович Т. В. Попередження булінгу в інклюзивному класі: стратегії підтримки дітей з особливими освітніми потребами..... с. 405

Аржанухіна С. В., Агафонова Д. В. Психолого-педагогічні аспекти організації самостійної роботи здобувачів освіти в умовах воєнного стану..... с. 409

Барліт О. О. Булінг і мобінг: дестабілізаційні чинники безпечної освіти..... с. 414

Бахмат В. Г., Іванцов В. О. Роль психологічної культури викладачів у формуванні безпечного освітнього середовища здобувачів освіти в закладах вищої освіти Міністерства внутрішніх справ України..... с. 417

Борець Ю. В. Формування психологічно безпечного простору у закладах вищої освіти: ключові аспекти с. 423

Грива Д. Л., Гонтаренко Л. О. Вплив тривожного розладу на навчання та соціальне життя підлітків..... с. 426

Жизномірська О. Я. Психологічна безпека освітнього середовища – запорука успіху ментального здоров'я особистості..... с. 428

Загурська С. М. Щодо важливості емоційного інтелекту та підтримки в закладі освіти..... с. 434

Іванцов В. О. Психолого-педагогічні умови створення безпечного освітнього середовища в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання в системі Міністерства внутрішніх справ..... с. 437

Ільницька І. А. Трансформація почуття соціально-психологічної безпеки студентської молоді в екстремальних умовах життєдіяльності... с. 442

Коротюк З. М., Ярмолицька С. О. Життєстійкість як умова збереження ментального здоров'я.....	с. 447
Кулик Д. Ю., Гонтаренко Л. О. Психологічні аспекти депресії: аналіз причин симптомів та методів лікування.....	с. 455
Поліщук В. М. Психологічна безпека у системі вищої освіти.....	с. 456
Поліщук С. А. Психологічний супровід дітей молодшого шкільного віку у надзвичайних ситуаціях.....	с. 461
Починок Ю. М. Психологічна безпека освітнього середовища.....	с. 465
Примак Ю. В. Дистанційне навчання в умовах війни: психологічна безпека учасників освітнього процесу.....	с. 470
Редько М. О., Грубі Т. В. Співпраця сім'ї та школи у забезпеченні психологічної безпеки учнів.....	с. 474
Степаненко І. І. Психологічна безпека освітнього середовища.....	с. 477
Трубавіна І. М., Чередниченко О. Ю. Протидія гендерно зумовленому насильству під час війни як шлях до безпечного освітнього середовища.....	с. 481
Шевчишена О. В. Психічне та психологічне здоров'я особистості: розмежування понять, змістовне наповнення та їх значення в професійній діяльності педагога.....	с. 485
СЕКЦІЯ 5. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА УСІХ СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОЇ ВЗАЄМОДІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	
Бабовал Н. Р., Мацюк С. О. Інформаційна безпека учасників освітнього процесу як елемент безпечного освітнього середовища.....	с. 490
Вітенко І. М. Формування інформаційної культури здобувачів освіти ЗЗСО шляхом реалізації інноваційного освітнього проєкту регіонального рівня на тему «Організація впровадження наскрізної моделі медіаосвіти в умовах інформаційної агресії».....	с. 493
Дичок С. М., Сургаєва В. В. Інформаційна безпека суб'єктів освітньої взаємодії у закладі післядипломної освіти в умовах дистанційного	

навчання.....	с. 497
<i>Дуда В. В.</i> Цифрова грамотність як ключ до інформаційної безпеки всіх учасників освітнього процесу.....	с. 502
<i>Замора Я. П., Чалий А. Д., Мяхкота В. П., Стельмах О. М.</i> Освітньо-виховний простір мережі Інтернет як засіб формування інформаційної культури студентів.....	с. 507
<i>Олексюк О. Р.</i> Інформаційно-психологічна безпека учнів: основні загрози та їх превенція.....	с. 511
<i>Плужник А. Л.</i> Інформаційно-цифрова компетентність здобувачів професійної освіти як фактор забезпечення інформаційної безпеки.....	с. 515
<i>Подліняєва О. О.</i> «Brain rot» в епоху цифрових технологій: виклик для педагогів та батьків.....	с. 520
СЕКЦІЯ 6. СТВОРЕННЯ, ПІДТРИМКА ТА РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
<i>Вітенко І. М., Городецька О. В., Миколів З. П.</i> Роль STEM-освіти у розвитку критичного мислення як ключової компетентності XXI століття.....	с. 523
<i>Гайда В. Я.</i> Можливості штучного інтелекту для STEM-освіти.....	с. 527
<i>Дудко С. Г.</i> Здоров'язбережувальне середовище загальноосвітнього закладу як соціальна, педагогічна проблема та предмет дослідження	с. 533
<i>Каменярська Л. Р.</i> STEM-світ інноваційних можливостей: досвід роботи закладів загальної середньої та позашкільної освіти Тернопільщини.....	с. 538
<i>Коркушко А. Л.</i> Дизайн і технології в екологічному будівництві: інтеграція інновацій для сталого розвитку.....	с. 543
<i>Левицький В. Е.</i> Особливості використання дидактичних ігор у процесі екологічного виховання дітей дошкільного віку.....	с. 548
<i>Леонтєва І. В.</i> Створення, підтримка та розвиток безпечного освітнього середовища в екосистемі вищої педагогічної освіти	с. 553

Леонтєва Інна Василівна,

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри освітології та психолого-
педагогічних наук Факультету
педагогічної освіти Київського
столичного університету
імені Бориса Грінченка, м. Київ

СТВОРЕННЯ, ПІДТРИМКА ТА РОЗВИТОК БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ЕКОСИСТЕМІ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

В основі еколітарної моделі вищої освіти, ідея якої за останні 25 років значною мірою масштабувалася в науковому дискурсі, замінивши попередні елітарну та егалітарну моделі, лежить екосистемний підхід. In medias res цього підходу полягає в орієнтації дослідників на системне бачення взаємозв'язків і процесів, необхідних для підтримки екологічних людських взаємин всередині та зовні системи освіти, збереженні її цілісності, регульованості, захищеності та усталеності протягом певного часу [1]. Загалом, таксон «еко» (від давньогрецького слова «οἶκος») вживається науковцями як ознака успішного співіснування й розвитку різних організмів в межах певного простору, середовища. Екосистема вищої освіти – це не частина освіти чи «додана її вартість», це новий сенс і мета сучасного освітнього процесу – унікальний і єдиноможливий в сучасних умовах механізм збереження й розвитку людства, системоутворювальний вектор нової якості життя [2, с.23].

Побудова дієвої освітньої екосистеми, зокрема й педагогічної освіти, неможлива без цілісного уявлення про її природу, невід'ємні складові компоненти (підсистеми) і екозв'язки між ними, які утворюють смисловий й управлінський контур відповідної екомоделі, сутнісні властивості, принципи, способи та рівні структурування, функціонування тощо [3, с.20; 4, с.22]. Дієва освітня екосистема володіє усіма властивими будь-якій системі властивостями й здатна до самоорганізації, саморегулювання й саморозвитку, з іншого боку, її створення, підтримка й розвиток потребує об'єднання людей, згуртованих

спільними інтересами, інфраструктурою, ресурсами й зв'язками й здатних забезпечувати побудову індивідуальних траєкторій (маршрутів) для навчання й соціального розвитку кожного здобувача [3, с.21].

Безпечне освітнє середовище є предиктором екосистеми вищої педагогічної освіти, що впливає на якість навчання та психологічний комфорт студентів. Це середовище повинно забезпечувати фізичну, психологічну та емоційну безпеку, що сприяє розвитку довіри та відкритості в освітньому процесі, тому його створення, підтримка та розвиток є актуальним питанням.

Еволюція поняття «безпечне освітнє середовище» відбувалася під впливом значних культурних, законодавчих та суспільних змін протягом кількох десятиліть. Історично концепт «безпека» стосувався фізичного захисту, запобігання нещасним випадкам, злочинам, надзвичайним ситуаціям у закладі освіти [6]. Однак з часом було визнано, що безпека виходить далеко за межі фізичних заходів і сьогодні дискурс навколо цього поняття масштабувався до терміносистеми «безпечне освітнє середовище», що включає психологічну, емоційну та цифрову безпеку, сприятливе інклюзивне середовище, де студенти можуть відчувати себе комфортно й недискримінаційно [9]. Створення безпечного освітнього середовища важливе для академічного успіху й особистого благополуччя здобувачів освіти й потребує комплексного підходу, що включатиме такі його ключові компоненти:

1) фізична безпека – забезпечення фізичної безпеки включає в себе створення комфортних і безпечних навчальних приміщень, що відповідають сучасним вимогам. Це може включати контроль за станом будівель, наявність безпечних евакуаційних шляхів та доступ до медичних послуг [7];

2) інклюзивність і різноманітність – інклюзивне середовище характеризується різноманітністю й справедливістю, гарантуючи, що всі студенти відчують себе прийнятими та поважаними незалежно від їхнього походження, ідентичності чи переконань. Сприяння інклюзивності передбачає активне залучення студентів до створення доброзичливої атмосфери, яка цінує

різні погляди та заохочує конструктивний діалог. Педагоги можуть ще більше посилити інклюзивність, впроваджуючи стратегії спільного навчання, такі як групові проєкти та дискусії, які сприяють почуттю причетності та спільної відповідальності серед студентів і викладачів [8];

3) психологічна та емоційна безпека – психологічна безпека є критично важливою для студентів, оскільки вона дозволяє їм вільно висловлювати свої думки, ставити запитання та брати участь у дискусіях. Створення довірчої атмосфери, де студенти можуть відчувати себе комфортно, є ключовим елементом; важливо також забезпечити емоційну підтримку студентів, що включає в себе визнання їхніх досягнень, підтримку різноманітності та інклюзії. Створення культури, де кожен студент відчуває свою значущість, може суттєво підвищити їхню мотивацію та успішність;

4) культура взаємоповаги – взаємоповага між студентами, викладачами та персоналом має важливе значення для створення безпечного освітнього середовища. Вона включає в себе цінування різних думок і заохочення конструктивних розмов, що допомагає побудувати довіру та відносини співпраці в освітянській спільноті;

5) цифрова безпека – цифрова безпека стає все більш важливою в сучасному освітньому середовищі. Інституційна освіта повинна навчитися захищати студентів від кіберзагроз і гарантувати, що їх онлайн-взаємодія є безпечною та надійною, сприяючи загальному відчуттю благополуччя в навчальному середовищі [10].

Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища потребує комплексного впровадження кількох практик, зосереджених на підвищенні активності студентів, через стратегії залучення; збереженні їхнього психічного здоров'я та благополуччя; комплексну підтримку через моніторинг й діагностику, академічний супровід й наставництво та різні механізми фінансової підтримки.

До основних методів підтримки безпечного середовища відносять:

- регулярні зустрічі (проведення регулярних зустрічей для обговорення емоційних потреб студентів може допомогти в створенні довірчої атмосфери);
- моніторинг булінгу (активний контроль за випадками булінгу та їхнє усунення є важливим для забезпечення безпеки всіх учасників навчального процесу);
- адаптація освітніх інструментів (важливо враховувати різні стилі навчання студентів і адаптувати методи викладання відповідно до їхніх потреб).

Отже, створення, підтримка й розвиток безпечного освітнього середовища в екосистемі вищої педагогічної освіти є комплексним процесом, що вимагає зусиль із боку адміністрації, викладачів та студентів. Забезпечення фізичної, психологічної та емоційної безпеки є основою для успішного навчання та розвитку майбутніх педагогів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Леонтьєва І.В. Упровадження ідей екосистемного підходу в сучасному університеті. *Тенденції розвитку педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій (ByteEd-2024): матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (17–19 квітня 2024 року, м. Харків, Україна) / за заг. ред. І. В. Тамозької. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18776>*
2. Леонтьєва І.В. Екосистемний підхід як методологічний орієнтир інноваційного розвитку вищої педагогічної освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2024. № 41(1). с. 21-26. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2024.413>
3. Леонтьєва І.В. До проблеми розбудови екосистеми вищої педагогічної освіти *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2023. № 40 (2). с. 19-25. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2023.403>
4. Леонтьєва І.В. Концептуальні засади екосистеми сучасної педагогічної освіти *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2023. № 39(1). с. 19-24. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2023.393>
5. Нагайчук, О. В., Зоря, М. В., Кучинський, С. А. Інноваційні підходи до створення безпечного освітнього середовища для здобувачів вищої освіти в Україні під час війни. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2024. № 12. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14228532>
6. A Handbook of Higher Education Leadership. Collected Works. <https://open.oregonstate.education/handbookhighereducationleadership/>
7. How to Create a Safe Learning Environment in Higher Education. <https://eunitysolutions.com/blog/how-to-create-a-safe-learning-environment-in-higher-education>
8. Making College Diversity Efforts Sustainable — and Impactful. <https://www.gse.harvard.edu/ideas/education-now/21/12/making-college-diversity-efforts-sustainable-and-impactful>

9. Social-Emotional Learning in Higher Education - Goodwin University
<https://www.goodwin.edu/enews/faculty-article-social-emotional-learning-in-higher-education/>
10. The Critical Role of Safety in Higher Education: A Recipe for Enhanced Learning Environments. <https://www.worldsafetech.com/blog/the-critical-role-of-safety-in-higher-education-a-recipe-for-enhanced-learning-environments>

УДК 81'27 372.5

Магдюк Ольга Вікторівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов,
Хмельницький національний університет,
м. Хмельницький

ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ: ЯК ЗРОБИТИ НАВЧАННЯ ЧАСТИНОЮ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН

У сучасному світі, де екологічні проблеми стають дедалі гострішими, важливість розуміння глобальних змін і участі в екологічних ініціативах стає надзвичайно актуальною. Одним із інструментів, який може сприяти формуванню екологічної свідомості, є вивчення іноземних мов. Це не лише відкриває двері до нових культур і можливостей, а й дає змогу активно долучатися до міжнародних екологічних ініціатив, обміну досвідом та підвищення рівня екологічної обізнаності в глобальному масштабі.

Мовний бар'єр є однією з головних перепон на шляху до обміну інформацією та досвідом між країнами і культурами. Вивчення іноземних мов дає можливість долати ці бар'єри, дозволяючи людям із різних куточків світу співпрацювати в рамках екологічних проєктів. Такі ініціативи, як «Зелені угоди», боротьба зі зміною клімату, охорона біорізноманіття, зазвичай мають глобальний характер, і для їхнього успіху необхідний обмін знаннями та досвідом на міжнародному рівні.

Наприклад, вивчаючи англійську, німецьку чи іспанську мову, студенти мають змогу не лише освоювати нові лексичні та граматичні конструкції, а й дізнаватися про міжнародні екоініціативи, акції з охорони навколишнього